

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2020 r.

Poz. 769

WYROK
TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO

z dnia 23 kwietnia 2020 r.

sygn. akt SK 66/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący,

Stanisław Piotrowicz,

Andrzej Zielonacki – sprawozdawca,

protokolant: Krzysztof Zalecki,

po rozpoznaniu, z udziałem skarżącego oraz Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2020 r., skargi konstytucyjnej Krzysztofa Wichra o zbadanie zgodności: § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801), „w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 2 listopada 2016 r., w zakresie, w jakim przepis ten przewidywał w sprawach cywilnych, w których ustalono wartość przedmiotu sprawy, stawkę minimalną należną pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu w wysokości obniżonej o połowę opłaty maksymalnej, a jej podwyższenie do wysokości opłaty maksymalnej uzależnione było od uwzględnienia przez Sąd orzekający czynników wymienionych w § 4 ust. 2 rozporządzenia, zaś w przypadku reprezentowania strony przez pełnomocnika z wyboru, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie [Dz. U. poz. 1800, ze zm.], Sąd z mocy prawa zasądzał wynagrodzenie pełnomocnika z wyboru w wysokości równej co najmniej całej stawce maksymalnej, o jakiej mowa w rozporządzeniu – przez co ograniczał prawo do równego traktowania przez władze publiczne, prawo do sądu, jak również naruszał prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności oraz zasadę równorzędności stron, powodując, iż wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu w tej samej sprawie jest z mocy prawa obniżone o połowę w stosunku do wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru w przypadku, gdy w sprawie nie zachodzą czynniki umożliwiające podwyższenie stawki minimalnej do wysokości stawki maksymalnej”, z art. 32 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 i art. 2 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także z art. 16 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1999, ze zm.),

orzeka:

§ 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801) jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto postanawia:

na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

Rafał Wojciechowski

Stanisław Piotrowicz

Andrzej Zielonacki